

IŠ VISO PASAULIO

- Hyde Parke, prie New Yorko, vakar buvo iškilmingas didžiojo Amerikos ir viso pasaulio vyro Rooseveltto mirties metinių paminėjimas, dalyvaujant daugeliui žymių asmenybių ir JTO atstovų. Amerika tylos minute pagerbė velionį. Našlė Rooseveltienė pagal velionies valią perdavė tautai Hyde Parke esančią šeimos nuosavybę, kuri pasidėrė Amerikos paminklinė vieta. Prez. Trumanas, padėdamas vainiką ant Rooseveltto kapo, tarė žodį. Čia mas, kalbėjo prezidentas, su pagerba stovime prie kapo didelio amerikiečio ir pasaulio piliečio. Visas pasaulis žino jo nuopelnus išgelbėti civilizacijai. Toliau Trumanas paminėjo velionies nuopelnus, kuriuos jis įgijo pagal "New deal" įvykdydamas daug pagrindinių reformų socialinėje JAV politikoje. Užsienio politikoje jis suprato, kad tai, kas kitur atsitinka, liečia ir Ameriką, todėl steigė JTO, sielodamasis tarptautiniu bendradarbiavimu. Mes esame pasiryžę, kalbėjo Trumanas, už tarptautinio bendradarbiavimo principą visomis jėgomis kovoti. Mūsų civilizacijos ateitis priklauso nuo JTO. Visa turime daryti, kad JTO taptų stipri ir gyvatinga organizacija. Tai pagrindinis principas mūsų užsienio politikoje. Mūsų uždavinys - vidaus ir užsienio politikoje tęsti Rooseveltto idealus. Esminiai tikslai palieka tie patys. Čia susirinkome ne tik nemirštamai Rooseveltto dvasiai pagerbti, bet ir jėgų įgyti - gauti inspiracijos žmoniškumo principams. Vietoje, kur jis gimė, kuria labiausiai buvo pamėgęs, dabar jis ilsisi. Tegu Visagalis, saugojęs mūsų respubliką, suteiks mums išminties eiti Rooseveltto keliu, - baigė Trumanas.

Visas pasaulis mini Rooseveltto mirties metines. Min. pirm. Attlee savo laiške prez. Trumanui ta proga pabrėžia, jog D. Britanija ta pačia dvasia pasiryžusi bendradarbiauti su JTO. T. Lie, JTO gen. sekretorius, pareiškė tikis, kad JTO realizuos Rooseveltto tikslus ir idealus. "Pravda" rašo, jog Rooseveltto vardą gerbia visas pasaulis. Jis buvęs kovotojas dėl Rusijos ir Amerikos tarpusavio draugystės ir bendradarbiavimo. New York radijo komentatorius, pažymėjęs, jog Rooseveltas buvo išrinktas iš eilės net keturis kartus prezidentu, būtent: 1932, 1936, 1940 ir 1944 metais, pabrėžia, kad sulig jo darbo pradžia 1933 m. Vokietijoje įsigalėjo nacizmas, o jam mirštant, tas nacizmas susilaukė savo galo. Taigi Rooseveltto gyvenimo tikslas, galima sakyti, buvo nuversti nacizmo jėgą; tačiau triumfo jam neteko pergyventi, jis tik garantavo taiką.

- Ryšium su Lenkijos padarytu žygiu P. S. Taryboje dabar iškilo ir priekis Ispanijos klausimas. Šio ryto Londono žiniomis, Ispanijos ministelių taryba savo pareiškime dėl Lenkijos jai iškeltų kaltinimų pabrėžia, jog tai esą visiškai netikri kaltinimai, kad Ispanija grasintų pasaulio taikai. Galinti būti sudaryta komisija iš su Ispanija diplomatinius santykius palaikančių valstybių, ir ji galėtų patikrinti priekaištų netikrumą vietoje. JAV užs. reik. ministerijos žiniomis, kaip Londonas pranešė, Ispanijoje esą 2200 vokiečių kaip pavojingo elemento. Tikimasi, kad pati Ispanija juos iš krašto pašalins. Maskvos radijo komentatorius Jarmašov

pabrėžia, jog Ispanijoje randa prieglaudą ir Anderso armijos daliniai, ir iš čia, esą, norima sudaryti fašistų klikos pozicijas. Londono žiniomis, Ispanijos užs. reik. ministerija dementuoja paskleistus gandus, kad prie Toledo esąs atomo energijos tyrimo institutas, vadovaujamas vokiečių mokslininkų.

- Bevinas po dviejų savaitių taisosi vykti į Paryžiuje būsimąją keturių užs. reik. ministerių konferenciją. Kaip iš Londono pranešta, jis pareiškęs noris tikėti, kad D. Britanija eina stipryn ne militariškai, bet morališkai. Ji laikosi politikos, kuri laiduotų jai tinkamą vietą pasaulyje. D. Britanijos prestižas niekad nebuves didesnis kaip dabar.

- Genevoj per TS posėdį vakar, kaip Londonas praneša, kompromisiniu būdu, visiems dalyviams pritariant, Austriją nutarta išileisti į likvidacinius posėdžius tik kaip stebėtoją. "Manchester Guardian" ryšium su keturių užs. reik. ministerių konferencija Paryžiuje, kur teksią paliesti sunkias Europos problemas, rašo apie Austriją, kurios padėčiai sureguliuoti esančios dvi galimybės: arba palikti 1937 metų status, arba pradėti naujus pesitarimus dėl Pietų Tirolio. Bet esą tikra tai, kad Austrijai reikalinga suteikti daugiau laisvės, sumažinti tenai sąjungininkų įgulas ir daugiau atsakomybės valdžioj perduoti patiems austrams.

- Diplomatinuose sluoksniuose vyraujanti nuomonė, jog Paryžiuje gegužės 1 d. numatytoji taikos konferencija teksią nukelti į vėlesnį laiką. Taip pranešama iš Londono.

- D. Britanija per savo militarinę valdžią Vokietijoje išskėlė kaltinimus provizorinei Lenkijos vyriausybei, kodėl ši, vykdydama vokiečių transportavimą iš savo sričių į britų zoną, nesilaikanti Potsdamo susitarimo. Nuo kovo 1 d. pergabenta esą 170.000 vokiečių, o iš viso atgabentųjų jau bus apie 300.000. Evakuojami daugiausia seni, nedarbingi, luošii bei ligoti. Transporto sąlygos prastos, tik rusams padedant sumažinamas transportuojamiems vargas. Šis reikalas būsiąs svarstomas Kontrolinės Tarybos Berlyne.

- Dėl Indonezijos Londone prasidėjo pesitarimai tarp D. Britanijos vyriausybės ir Olandijos atvykusios delegacijos, kurion įeina pats min. pirmininkas, taip pat užsienių ir kolonijų ministrai ir Indonezijos gubernatoriaus van Mook. Manoma, čia būsiančios paliečiamos ir olandų prėtenzijos Vokietijai, kur numatoma ir olandų zona, bet to, norima olandams duoti teisę pasinaudoti Rheimu susisiekimui.

- Nenni, Italijos socialistų vadas, kaip iš Šveicarijos pranešta, vykstančiame Florencijoje italų socialistų kongrese kalbėdamas pareiškė, jog italų socialistai su komunistais esą sudarę paktą eiti išvien; nes darbininkų nevieningumas buvo priežastis fašizmui išigalėti. Nenni pasisakė prieš ginklavimąsi. Bet, girdi, nemanome būti nei Rusijos, nei Amerikos kolonija. Kongrese kalbą pasakė ir anglų darbiečių vadas prof. Laski.

- Šiandien, švenčiant Vienos išvadavimo sukaktį, kaip iš Šveicarijos pranešta, viena iš didžiųjų to miesto aikščių būsianti pavadinama Stalino vardu, o vienas tiltas per Dunoją - Raudonosios Armijos vardu.

- Ottawos špionažo byloj Emma Wokin, išdavinėjusi Rusijai paslaptis, kaip širyti iš Londono pranešta, nuteista 2,5 metų kalėjimo. Kaltinamoji pareiškusi, jog ji norėjusi padėti Rusijai, bet nenorėjusi pakenkti Kanadai.

- Anglijos darbiečių frakcija priėmusi rezoliuciją, kuria reikalaujama rusų valdomoj Vokietijos zonoj SPD veikimui tokios pat laisvės kaip turi KPD.

- Unrros gen.dir, La Guardia pareiškė popiežiui Pijui XII padėką už padarytą pareiškimą dėl sunkios pasaulio maitinimo būklės. - Pijus XII praeitą savaitę /IV.4/ Vatikano siųstuvų paskelbė atsišaukimą pagalbos akcijai prieš badą. Badas, pasakė Sv.Tėvas, grasina pareikalauti daugiau aukų mirčiai ir išsiplėsti platesnėj srityj, negu karas. Popiežius patarė taip pat kraštams, kur nėra jokios stokos, įvesti, nors ir mažesniu mastu, maisto racionavimą, ir ypačiai kreiptis į Braziliją ir Argentiją, kurioms įmanoma didelė apimtimi vėl atstatyti pusiausvyrą mitybos būklėje. "Plačios sritys, kurios produkuoja daugiau, negu joms reikia, turi visa kas galima daryti, kad bent ligi ateinančio derliaus užtaisytų spragą", - pasakė popiežius /DNZ Nr.28, IV.8/. JAV ūkio min.Anderson, kaip vakar Londonas pranešė, atsakė į britų priekaištus, kam Amerika numačiusi Japonijai pristatyti 500.000 t kviečių. Ministerio pareiškimu, Mc Arthuras pareikalavęs - atsiųsti daugiau įgulų arba kviečių. JAV vyriausybė nutarusi siųsti kviečių. Vašingtone vyraujas optimizmas ryšium su prez.Trumano pareiškimu dėl mitybos būklės gerėjimo, kaip vienas Amerikos radijo komentatorius pareiškęs, britų tautos vertinamas kaip "pavojingas pasitikėjimas savimi". Hooveris tuo tarpu Berlyne, kur susitiko su Bavarijos, -Cross-Hesseno ir Württembego-Badeno vokiečių ministeriais. Min.Högnneris pareiškęs esąs patenkintas pasitarimais; Hooveris pasakęs, jog Amerika neleidianti Vokietijos prieiti prie bado katastrofos. Šveicarijos žiniomis, prez.Peronas Unrros atstovui pareiškęs, jog Argentina visais įmanomais būdais stengsis remti tą organizaciją.

- Žydai Jeruzalėj skelbia bado streiką, kad būtų įleisti į Palestina dabar Specios uoste sulaikytų 1200 žydų, kurie nelegaliu būdu bandė imigruoti. Florencijoje socialistų kongresas, kaip širyti iš Londono pranešta, reikalauja tuos žydus įleisti į Palestiną.

- Pagal sveikatos ministerijos pasekretoriaus Pflimlin pareiškimą, per ateinančių 10 metų 2 milijonai imigrantų, rūpestingai juos atlinkus, numatoma į Prancūziją išileisti iš Italijos; Olandijos, Šveicarijos ir tam tikrų kitų Europos šalių /DNZ Nr.29, IV.12/.

- Iš Vašingtono pranešama, kad Senate karo reikalų komisija pasiūlė iš pagrindų perorganizuoti karo pajėgų vadovaujamąsias įstaigas, sujungiant žemyno, laivyno ir oro pajėgas vienoje karo ministerijoje. Karo ministerį skirs respublikos prezidentas, ir jis bus vyriausias visų karo pajėgų viršininkas prezidento priežiūroje. Karo ministeris įeis į kabinetą ir jame atstovaus visoms karo pajėgoms. Ministerijoje bus trys sekretariatai: žemyno, laivyno ir oro pajėgų. Jos darbą koordinuos šeši skyriai: taryba, pasekretariatas, štabo viršininkas, kontrolė, biudžetas ir centrinė informacija. Pabrėžiama, kad šis karo pajėgų sujungimo reikalas iškilo "dėl naujų pasaulio jėgų iškilimo, dėl tarptautinės padėties susidarymo bei rizikos" dėl naujos mokslinės atominės epochos prasidėjimo." /SaS Nr.100, IV.11/.

- JAV atominiams tyrinėjimams ir bandymams kasdien išleidžiama po 1 ml.dolerių /SaS Nr.99/. JAV armija daro bandymus su vokiečių išrastąja raketine bomba V-2. Pranešama, kad amerikiečiai esą pagaminę apie 25 įvairius raketinius mechanizmus, kurie dabar skris 3500 mylių greičiu per valandą ir žymiai didesniame aukštyje, negu vokiečių V-2 /SaS Nr.100, IV.11/.

- Varmips /Ermland/ vysk.Kaller išleido iš Hallės ganytojo laišką į savo po visą Vokietiją išblaškytus diecezenus, guodamas juos varge ir apleidime. Tarp kitko ten rašoma: "Niekas tinkamai negalės su-

prasti nelaimių gausybės. Su deugoliu tūkstančių varmiečių ir didelė dalis diocezijos dvasininkų buvo pasmerkta sunkiam darbui prie Uralo, prie Kaspijos jūros, Sibiriijoje, prie Baltųjų Jūrų arba šiaip kytuose arba jau bus užmigę viešpatyje..." /Bay.Rundschau Nr.7, IV.6/

- Mūsų sportininkai iš perbėgusių iš anos pusės yra gavę žinių, kad pernai metų pabaigoj Kaune įvyko visasąjunginės Tarybų Sąjungos krepšinio pirmenybės. Turnyro nugalėtoju ir tuo pačiu Tar.Sąjungos krepšinio meisteriu tapusi Lietuvos TSR krepšinio rinktinė.

VIETOS ŽINIOS

- Sekmadienį 9 val. Vytauto bendr.koplyčioje pradedamos rekolekcijos gimnazijos mokiniams. Joms vadovaus kun.P.Butkus.
- Aktualijas rytoj 19 val. skaitys Dr.Meškauskas Vyties bendrabučio salėje /Fürstenstr./.
- Švietimo vadovas Vyt.Volertas ir meno vadovas P.Šopaga paprašė Komiteta atleisti iš savo eitučių ligšiol pareigų. Komitetas jų prašymus patenkino ir už padėtą darbą išreiškė padėką.
- Mūsų pradžios mokyklą ir vaikų darželį inspektavo Müncheno apygardos pr.mok.insp.J.Kreivėnas.
- Unrra organizuoja platesnio masto kursus staliams. Suinteresuotieji registruojasi Sedanstr.10 /Unrros būstinėj/ informacijoj iki ateinančio antradianio /IV.16/.
- Ūkininkų ir žemės ūkio darbuotojų susirinkimas šaukiamas rytoj /IV.14/ 15 val. Vytauto bendr. virtuvės bloko klasėje - II aukštas šalis koplytėlės. Darbotvarkėje: ūkininkų ir žemės ūkio darbuotojų skyriaus steigimas ir pranešimas iš ūkininkų suvažiavimo Hahau.
- Primenama, jog Komitetas yra persikėlęs į Vytauto bendrabutį - virtuvės blokas II aukšt. /iš vakarų pusės iėiti/. Visi interesantai dabar tenai ir kreipiasi.
- Praktinis variklių kursas šoferių-kursų lankytojams bus dėstomas toliau tokia tvarka: I. grupei IV.16 16 val.; II. grp. IV.17 18 val. ir III grp. IV.18 16 val., - visiems Vytauto bendr. I bloko pastoginėj.
- Gavome tokią žinią iš vieno savo skaitytojo: "Vytauto bendrabučio valgykla, iš pradžios pasirodžiusi su gražia tvarka ir puikiu pataravimu, jau daug kam pradeda nebepatikti. Mūsų moterys, tur būt, nutarė ne tik "streikuoti", bet ir "boikotuoti". Viena valgymo pereinai praėjus, tiesiog neberandi vietos kur prisiglausti: visi stalai apkrauti indais ir dar apteršti; atrodo, nėra kam jų nuimti nuo stalo. Kai kas piktinasi nešvariu indų plovimu, o kava į puodukus-resanti pilstoma taip, jog pilstytoja rankas sau kava plauna si ant katilo, iš kurio paskui tenka gerti..."
- Kites skaitytojas rašo: "Maloni saulė mūsų vaikus ir mus pačius iškviėčia į kiemą pakvėpuoti gryną orą ir pasišildyti prieš saulę. Tačiau mūsų automobilininkai /ne vien svetimieji/ kieme pasirinko sau vietą važiavimo pratimams, ir kelis tiesiog debesius dulkių ir dūmų. Vakar ypač pasižymėjo mašinos.Nr Nr BY 338290 ir H266."
- Neužmirškime, kad šiandien 19 val. Kornheuso salėj įvyksta pirmasis mūsų ansamblio koncertas. Prašoma kūdikių nesivesti į salę, kad publikoj neprasidėtų "antrasis koncertas".
- Ryt dušų nebus dėl karšto stokos.